

ת"פ 42116/04/17 - מדינת ישראל נגד אלחנן יהודה

בית משפט השלום בירושלים
ת"פ 42116-04-17 מדינת ישראל נ' יהודה(עציר)

בפני
בעניין: כבוד השופט דוד שאול גבאי ריכטר
מדינת ישראל

המאשימה

נגד

אלחנן יהודה

הנאשמים

גזר דין

1. הנאשם שלפניי הורשע על-פי הודאתו בעובדות כתב האישום המתוקן וביצוע עבירה של סיוע להחזקת סם מסוכן שלא לצריכה עצמית, לפי סעיפים 7(א)+7(ג)רישא לפקודת הסמים המסוכנים וכן סעיף 31 לחוק העונשין, התשל"ז-1977.
2. מעובדות כתב האישום המתוקן עולה, כי הגיעה לארץ חבילה מאת "יוסף לוי" מקליפורניה ארצות הברית ל"משה שטיין" בישראל, וזאת באמצעות חברת שילוח בינלאומית. בחבילה נכלל מארז משחק "לגו", שמתחתיו הוחבאו 2 שקיות ניילון שהכילו 1,361.53 גרם סם מסוג קנבוס. הרשויות, שגילו את דבר העבירה בשל בדיקת החבילה, הציבו שוטר שהתחזה לשליח חברת השליחויות. בסופו של דבר, יצר השוטר קשר עם "משה שטיין" והשניים תיאמו להעביר את החבילה בזמן ומועד נתונים. לפגישה התייצב הנאשם שפגש בשוטר כשהוא אומר לשוטר: "אתה יודע כמה זמן אני מחכה לחבילה הזאת?". במעמד זה נעצר הנאשם.
3. הנאשם הודה במסגרת הסדר טיעון שכלל גם הסכמות הנוגעות להיבט הראייתי, שיש בו להשפיע על הטיעונים לעונש, ולפיהן:
 - א. לנאשם הובטחו ₪ 4,000 לעניין ביצוע העבירה;
 - ב. הנאשם לא ידע מהו סוג הסם ומשקלו;
 - ג. עבירת ה"סיוע" להחזקת הסם נובעת מ"עצימת עיניו" של הנאשם, כאשר אין שום ראיה לכך שהנאשם ידע מה מקור הסם;
 - ד. הנאשם שיתף פעולה בחקירתו במשטרה (פרו' מיום 26.4.2017 עמ' 1).
4. הצדדים הסכימו כי הנאשם יישלח לתסקיר שירות המבחן, אך כל צד שמר על זכותו לטעון לעונש כהבנתו.

יצוין, כי הצדדים הגיעו להסכמות גם בעניין תנאי השחרור של המשיב אשר שונו מעת לעת, לנוכח ליווי של המשיב על-ידי שירות המבחן במסגרת צו פיקוח מעצרים.

5. יצוין, כי הנאשם שהה במעצר ממש מיום 2.4.2017 עד ליום 7.4.2017.

תסקיר שירות המבחן וחוות דעת הממונה על עבודות השירות

6. מהתסקיר על אודות הנאשם עולה, כי מדובר באדם כבן שלושים, ללא רישום פלילי, אשר סיים 12 שנות לימוד והופטר משירות צבאי בשל רקעו החרדי. הוא חווה משברים עם חלק מבני משפחתו על רקע אורחות חייו. במהלך שמונה השנים האחרונות עבד הנאשם כטבח במסעדה, שם אף התגורר לאחרונה במסגרת תנאי השחרור, כאשר שירות המבחן עמד על כך שהמסעדה ומעסיקו של הנאשם במסעדה מהווים עבורו עוגן משמעותי בחייו. שירות המבחן התרשם כי הנאשם חווה את ההליך הפלילי באופן טראומטי ומטלטל. שירות המבחן עמד על שילובו של הנאשם בתוכנית טיפולית במשך מספר חודשים. מהדברים עולה כי הנאשם שיתף פעולה באופן מלא עם שירות המבחן, מסר בדיקות שתן נקיות משרידי סם, נטל אחריות מלאה למעשיו, מתחרט עליהם ואף נוטה לשפוט עצמו לחומרה באופן מתמיד על רקע מעורבותו בביצוע העבירה. הוא מסר בדיקות שתן שנמצאו נקיות ונעזר בהליך הטיפולי להבין את הפסול במעשיו. להערכת שירות המבחן, לצד הרקע לביצוע העבירה הנובע ממשבר זהות שבו היה מצוי הנאשם והיגררות אחר "כסף קל", קיים עוגן חיובי משמעותי בכך שלנאשם אין כל עבר פלילי, הוא שמר לאורך שנים רבות על רמת תפקוד גבוהה, והתמודד בהצלחה עם קשיים לא מועטים הנובעים מרקעו כפי שפורט בתסקיר, שיתף פעולה באופן מלא עם השירות והביע חרטה כנה על מעשיו, שאינם מאפיינים את הליכותיו בדרך כלל. לנוכח כל זאת, ולנוכח המוטיבציה הטיפולית הטובה שהביע הנאשם, סבר שירות המבחן כי יש לסיים את ההליכים בענישה בעלת אופק שיקומי - שירות לתועלת הציבור (של"ץ) בהיקף 220 שעות והטלת צו פיקוח לתקופה של שנה, במסגרתו ישובץ הנאשם במעקב שוטף ובפעילות ייעודית שתחזק בו את הטעון חיזוק ותסייע לו לבנות לעצמו עתיד טוב יותר תוך העצמה עצמית.

7. במקביל שלחתי את הנאשם לבחינת האפשרות של ריצוי עונש מאסר בדרך של עבודות שירות. מחוות דעת הממונה על עבודות השירות נמצא כי הנאשם כשיר ומתאים לריצוי עונש מסוג זה.

טענות הצדדים

8. המאשימה טוענת כי עונש של של"ץ אינו יכול להלום את נסיבות המקרה כפי שפורטו. נטען כי בשל העובדה שמדובר בסיוע, בשל העובדה שמדובר בסם מסוג קנבוס שנחשב לסם קל ובשל נסיבות המקרה הספציפיות, מן הראוי שמתחם הענישה יחל בחצי שנת מאסר בפועל, כשזהו העונש לו היא עותרת כעת.

9. הסניגור השמיע את מעסיקו של הנאשם, אשר סיפר על היכרותו המעמיקה עם הנאשם במשך שנים רבים רבות כעובד ואף כבן בית. כמו כן הוגש מכתב של אשת המעסיק, שטענה כי מדובר בבן בית של ממש, שאף מסייע בטיפול בילדיהם של בני הזוג, והוא מצטיין באורך רוח ובנועם הליכות, כשמדובר באדם חרוץ מאוד שאינו בוחל בכל עבודה על-מנת לפרנס את עצמו, בהיעדר כל מוקד תמיכה. הסניגור עמד על התנהלותו של הנאשם

בתיק זה, שחשכה הן מהליכי החקירה והן מהליכי המשפט, שכן ההסדר גובש, הודות לו בשלב מוקדם מאוד של ההליך מבלי שהערים קשיים.

10. שמעתי את הנאשם בדברו האחרון לפני מתן גזר הדין. הנאשם היה חנוק מכדי לדבר ברצף. זאת יחד עם דבריו לפני מעידים על מי שאכן מכה על חטא ומצטער עד לעמקי נשמתו על מעשיו.

קביעת מתחם הענישה

11. מתחם הענישה צריך להתייחס לעקרון ההלימה, הנוגע ליחס לערך החברתי המוגן, מידת הפגיעה בו, מדיניות הענישה הנוהגת ונסיבות ביצוע העבירה.

12. אשר לערך המוגן, מדובר בעבירות סמים שפגיעתן רעה בכל תחומי החיים. גם כאשר מדובר בסם מסוג קנבוס, מדובר בסם מסוכן ואסור על-פי חוק, כאשר הכמות של מעל קילוגרם שנתפסה עם הנאשם, מלמדת על חומרת המעשה, וכך גם על מידת הפגיעה בערך המוגן.

13. אשר לנסיבות הקשורות בביצוע העבירה (סעיף 40ט' לחוק העונשין), יש להתייחס לנסיבות הבאות: קשה לטעון כי הנאשם תכנן את העבירה, מה גם שיש הסכמה כי מדובר במבצע אשר "עצם עינו" לעניין נסיבות המקרה ופרטיו הנוגעים לסוג הסם וכמותו; ככל שהסם היה מופץ היה בכך כדי לגרום נזק לציבור, הגם שבפועל הסם נתפס ונמנע הנזק האמור; כעולה מתסקיר שירות המבחן, הנאשם ביצע את העבירה תמורת כסף בשל מצוקה בה היה נתון; אין ספק כי הנאשם יכול היה להימנע מביצוע העבירה לנוכח גילו.

14. סיוע - כאן המקום להתייחס למשמעות עבירת הסיוע - סעיף 32 לחוק העונשין קובע, כי עונשו של מסייע הוא "מחצית העונש שנקבע בחיקוק בשל ביצועה העיקרי". נדמה, כי אין דרך אחרת לפרש את הסכמת הצדדים לעניין העונש, אלא כיציקת תוכן להוראות סעיף 32, בכך שהנאשם לא היה המבצע העיקרי של העבירה, והגם שאמור היה להפיק ממנה רווח, לא היה מודע באופן מלא לפסול שבמעשים או לחומרתם. זהו שיקול משמעותי בעיניי, שיש בו להוות עוגן בשיקולי לזכות הנאשם בעת גזירת הדין [ראו בהקשר זה: ע"פ 4592/15 פדידה נ' מ"י (מיום 8.2.2016)]. עמדת המאשימה בהקשר זה כפי שהובעה בטיעונים, הוגנת מאוד.

15. מדיניות הענישה בעבירות מסוג זה הענישה מגוונת אך לרוב הכלל הוא מאסר של ממש מאחורי סורג ובריה. ב-רע"פ 1830/16 רקבי נ' מ"י (מיום 11.4.2016) אושר עונש מאסר של 8 ח' מאסר על בסיס מתחם ענישה שבין 6 ח' ל-15 חודשים, לנאשם שהחזיק 2.3 ק"ג סם מסוג חשיש, כשלא היה לחובתו רישום פלילי והתסקיר היה חיובי. ב-רע"פ 7819/15 סלור נ' מ"י (מיום 22.5.2016) אושר עונש של 9 ח' מאסר, על בסיס מתחם של 7 עד 18 חודשי מאסר, בנסיבות של החזקת מעבדת סמים וסמים במשקל של 7.4 קנביס. ב-ע"פ 616/16 יזרעאלוב נ' מ"י (מיום 20.2.2017) הוטל עונש מאסר של 6 חודשים לריצוי בעבודות שירות, תוך ששם חרג בית המשפט ממתחם ענישה בין 8 ל-20 ח', בשל שיקולי שיקום. שם דובר בסחר בסם מסוג נייס גאי, לאדם ללא עבר שעבר הליך שיקומי מוצלח.

16. ב-עפ"ג (מחוזי י-ם) 53976-05-16 גבאי נ' מ"י (מיום 16.8.2017) (עניין גבאי) הקל בית המשפט המחוזי בעונשו של נאשם, שהורשע בהחזקת חשיש שלא לצריכה עצמית במשקל 2,277.5 גרם נטו, וזאת לנוכח שיקולי שיקום. בית המשפט הסתפק בתקופת מעצרו של הנאשם (כחודשיים וחצי) והטיל עליו של"ץ בהיקף של 240 שעות על-פי המלצת שירות המבחן.

17. מתחם הענישה - בנסיבות האמורות, ולאחר שלקחתי בחשבון את כל השיקולים הצריכים לעניין כפי שצוינו לעיל, אני קובע מתחם ענישה שבין 3 חודשי מאסר לרבות אפשרות של ריצוי בעבודות שירות - עד 12 חודשי מאסר.

18. אשר נסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה (ס' 40"א לחוק העונשין), אקח בחשבון את הנסיבות הבאות: בעקבות העבירה, הנאשם היה עצור ממש תקופה של ימים ספורים ובהמשך שהה בתנאים מגבילים שהוקלו מעת לעת לנוכח שיתוף הפעולה שלו עם שירות המבחן; הנאשם הודה במיוחס לו, נטל אחריות, לא הפר את התנאים בהם היה נתון, לא הפר את צו פיקוח המעצרים ושיתף פעולה באופן מלא עם שירות המבחן תוך שהוא מתקדם מבחינה טיפולית; מהתסקיר עולה כי המשבר האישי שבו היה נתון הנאשם ורצונו ב"רווח קל" הם שהובילו לביצוע העבירה - נקודה זו פועלת לזכותו ולחובתו של הנאשם כאחד; לנאשם אין כל רישום פלילי.

19. שיקולי שיקום - שירות המבחן המליץ את שהמליץ לנוכח מידת שיתוף הפעולה הרבה עם ההליך הטיפולי לאורך מספר חודשים, לנוכח חרטתו הכנה, לנוכח נסיבותיו האישיות המדגישות את חשיבות המשך החזקתו במסגרת התעסוקתית הקיימת כשיקול שיקומי, והיעדר דפוסי עבריינו וכשלוננו החד-פעמי של הנאשם. מעבר לכך, שמעתי את המעסיק וכן קראתי את דברי אשתו והתרשמתי שמדובר באנשים מיוחדים שסייעו וממשיכים לסייע רבות לנאשם, והם מהווים תחליף אמיתי למשפחתו, בנסיבות שבהן הנאשם הפך למרבה הצער, ל"בן בלי בית" ביחס למשפחתו הגרעינית, בשל הבדלים באורחות חייו לעומת אורחות חיי המשפחה. אני מברך את בני הזוג על פועלם מחד, ומברך את הנאשם, שבזכות אישיותו, חריצותו ודבקותו במטרה, זכה לתמיכה שכזו מצדם של אנשים "זרים" לכאורה. הדבר אינו דבר רגיל בלשון המעטה. בנוסף, אמר המעסיק שייאלץ לפטר את הנאשם אם יוטל עליו עונש של מאסר בעבודות שירות, וזהו מבחינתי שיקול מרכזי, לעניין שיקומו של הנאשם.

20. בנסיבות שנוצרו, אני סבור כי קיים סיכוי של ממש לשיקומו של הנאשם, המצדיק חריגה ממתחם הענישה שקבעתי, וזאת מכח סעיף 40ד' לחוק העונשין. אני סבור כי נסיבות מקרה זה אינם שונות מהמקרה שנדון בעניין גבאי לעיל ולכן יש ללכת בדרך דומה.

21. שירות המבחן המליץ על הטלת של"ץ בהיקף של 240 שעות וכן הטלת עונשים נוספים וכן הטלת צו פיקוח, תוך שהוא ציין מפורשות כי הוא סבור שאין להטיל עונש של מאסר בעבודות שירות לנוכח נסיבותיו של הנאשם. אני סבור כי ההיקף שהומלץ אינו הולם את חומרת העבירה ויש להרחיבו.

גזירת הדין

22. לנוכח האמור, גוזר על הנאשם את העונשים הבאים:

א. 400 שעות של"ץ על-פי תוכנית שהכין שירות המבחן. תחילת ריצוי עונש זה בהתאם להנחיות שירות המבחן;

ב. 6 חודשי מאסר שלא ירצו אלא אם יעבור הנאשם בתוך 3 שנים מהיום את העבירות בהן הורשע לרבות ניסיון לעברן;

ג. 4,000 ₪ קנס, אשר ישולם החל מיום 1.1.2018 ב-10 תשלומים שווים ורצופים ב-1 לכל חודש. לא

ישולם תשלום במועדו או לא ישולם כללי, יעמוד הקנס לפירעון מיידי;

ד. מטיל בזה צו מבחן למשך 18 חודשים, במסגרתו יהא נתון הנאשם תחת פיקוח שירות המבחן, כשהובהר לו שעליו לשתף פעולה עם כל תכנית טיפולית ופעילות שיחייבו שירות המבחן, לרבות המשך מתן בדיקות שתן. הובהר לנאשם כי אי שיתוף פעולה עם שירות המבחן עלול להביא לגזירת הדין מחדש ולהעמידו בסכנת הטלת עונש מאסר ממש ללא קשר להסדר שהיה בין הצדדים.

המזכירות תשלח העתק מגזר הדין לשירות המבחן ולממונה על עבודות השירות.

ניתן היום, כ"ה תשרי תשע"ח, 15 אוקטובר 2017, במעמד הצדדים.